

VRIJE
UNIVERSITEIT
BRUSSEL

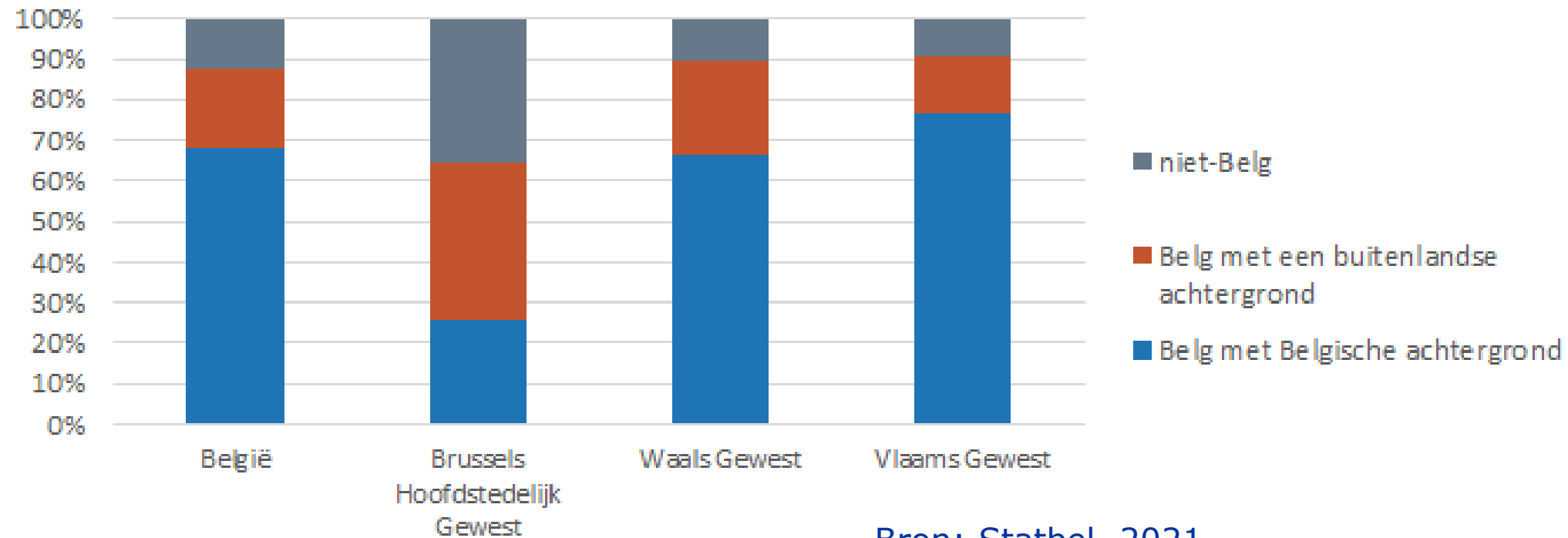
De strijd tegen structureel racisme in het overheidsbeleid

Brussels Hoofdstedelijk Parlement 29/04/2021

Dr. Laura Westerveen

Super-divers Brussel

Bevolking naar herkomstgroep

Bron: Statbel, 2021

Racisme en ongelijkheid in Brussel

Léon mag huren, Yala niet

- > Makelaars kiezen huurders op basis van naam
- > Oost-Europeanen worden niet gediscrimineerd
- > Geleidehond verkleint huurkans voor blinden

VAN ONZE MEDEWERKSTER
HEIDI SCHOUPS

BRUSSEL 'Ik heb uw advertentie gezien op Immoweb en wil graag uw woning huren. Is die nog vrij? Met vriendelijke groeten, Amal Idrissi.' Amal kreeg vaak het deksel op de neus. De helft van de tijd mocht hij de woningen niet bezoeken.

Meer dan 22.000 gelijkaardige berichten werden door onderzoekers van de UGent en de VUB via de website Immoweb naar Brusselse makelaars gestuurd. Iedere verhuurder kreeg twee berichten, één van Amal of Fatima en één van Léon of Josephine.

'Vrouwen met een Noord-Afrikaanse naam kregen in een kwart van de gevallen geen antwoord', zegt professor Pieter-Paul Verhaeghe van de UGent, die de discriminatie op de Brusselse huurmarkt onderzocht. Yala en Gasigwa uit Sub-Sahara-Afrika kregen in een derde van de gevallen geen uitnodiging. Yala werd, net als alle vrouwen in het onderzoek, zelfs nog iets vaker gediscrimineerd dan Gasigwa.

Oprallend is wel dat mensen met een Oost-Europese naam in Brussel niet gediscrimineerd worden. 'Uit een gelijkaardig onderzoek in Gent bleek dat zij in een derde van de gevallen geen antwoord kregen. Dat het in Brussel niet gebeurt, ligt aan het internationale karakter van Brussel. De stad trekt meer Oost-Europeanen aan met een hoger opleidingsniveau. Daardoor ondervinden ze minder discriminatie.'

Volgens Verhaeghe wordt er waarschijnlijk nog vaker gediscrimineerd dan uit dit onderzoek blijkt. 'We hebben alleen het eerste contact met een makelaar onderzocht. Een bericht via Immoweb wordt gemakkelijk genegeerd, maar bij een telefoongesprek verschuift het moment waarop de huurder gediscrimineerd wordt. Zo krijgen ze minder informatie of tijd als ze een woning bezoeken.'

Liever een loon

'Ik schrijf voor mijn zoon Charles, die blind is. Zijn geleidehond komt ook mee als we de woning

mogen bezoeken. Vriendelijke groeten, Jules.' Brusselse makelaars discrimineren niet alleen op basis van de naam. Spijtig voor Charles dat hij een geleidehond nodig heeft, want daardoor kreeg hij in een kwart van de gevallen geen antwoord. 'Dat kan te wijten zijn aan een afkeer om te verhuizen aan mensen met een hond', zegt Verhaeghe. 'Maar ook een kwart van de mensen met een mentale beperking werd gediscrimineerd. Ze waren nochtans in staat om met begeleiding zelfstandig te wonen.' Ook Jean, met een werkloosheidsuitkering van 1.029 euro per maand, kreeg in een derde van de gevallen geen uitnodiging om de huurwoning te bezoeken. Pierre, met een maandloon van 1.045 euro, mocht wel gaan.

Diversiteitstraining

De onderzoekers stellen een vierdelig actieplan voor om de discriminatie aan te pakken. 'Alle makelaars moeten gecontroleerd worden door mystery callers. Daarnaast moeten ze diversiteitstraining krijgen, om te leren hoe ze moeten omgaan met discriminerende vragen van klanten. Na die training moeten ze opnieuw gecontroleerd worden. Unia en het Beroepsinstituut van Makelaars moeten optreden tegen hardleerse makelaars.'

'Vrouwen met een Noord-Afrikaanse naam kregen in een kwart van de gevallen geen antwoord op hun mail'

PIETER-PAUL VERHAEGHE
Onderzoeker UGent

Bij een telefoongesprek verschuift het moment van de discriminatie. De huurders krijgen minder informatie of tijd als ze een woning bezoeken

En de makelaar?

Naast praktijktesten zijn ook mystery callers ingezet bij makelaars. Ze werden opgebeld door een fictieve eigenaar die zijn woning wou verhuren, maar **niet aan allochtonen**. Er werden 648 mystery calls gedaan. **Amper 14 procent** van de makelaars **weigerde** uitdrukkelijk om kandidaat-huurders te discrimineren op basis van hun afkomst. Bijna een derde van hun collega's ging expliciet akkoord. Andere makelaars blijven vaag, maar beloven een strikte selectie te maken, of ze maken een lijst met kandidaten op en laten de eigenaar uitkiezen wie een antwoord krijgt. Als ze een mystery caller aan de lijn hadden, zei minder dan de helft van de makelaars niet spontaan dat **discriminatie op afkomst illegaal** is. Van de makelaars die dat wel zeggen, is een derde toch bereid huurders te discrimineren. (96)

Verschillende definities van racisme

- ▶ Individueel racisme
- ▶ Institutioneel racisme
- ▶ **Structureel racisme**

Verschillende typen beleid

- ▶ 'Kleurenblind' beleid
- ▶ 'Kleurenbewust' beleid

Verschillende typen beleid

- ▶ Focus op **individuele** tekortkomingen
- ▶ Focus op **structureel** racisme

Pleidooi voor een structureel anti-racisme beleid

- ▶ Voorbij de focus op individuele discriminatie naar een aanpak van **structureel racisme** in Brussel

MERCI

BRUSSELS
SCHOOL OF
GOVERNANCE